

Analyse | kraka

21. marts 2015

Beregningsantagelser – gevinst ved beskæftigelse

Af Andreas Mølgaard og Katrine Marie Toftthøj Jakobsen

Dette notat beskriver de antagelser, som ligger til grund for beregninger af udvalgte familietyperes gevinst ved beskæftigelse. Beregningerne er foretaget på Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel (udgave december 2014).

Kontakt

Vicedirektør
Jens Hauch
Tlf. 3140 7715
E-mail jeh@kraka.org

1. Beregningsantagelser

Beregningerne tager udgangspunkt i Økonomi- og Indenrigsministeriets Familietypemodell (december 2014). Der er tale om "alt-andet-lige"-betragtninger. Det vil sige, at det antages, at personer ikke ændrer adfærd, når de overgår fra kontanthjælp til beskæftigelse, f.eks. flytter til en dyrere bolig. Til gengæld er der antaget en række merudgifter ved at være beskæftiget i forhold til at være på kontanthjælp, som alle er nævnt nedenfor. Det skal understreges, at beregningerne er foretaget på årsbasis. Det vil sige, at der ses på en familietypes økonomiske situation, når denne er på kontanthjælp i et helt år sammenlignet med en situation hvor familietypen er i beskæftigelse i et helt år.

Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i følgende antagelser om de enkelte familietyper:

Familietype 1

1. En enlig under 25 år uden børn på uddannelseshjælp.
2. Har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse, og er erklæret uddannelsesparat.
3. Vedkommende er berettiget til 5.945 kr. i uddannelseshjælp om måneden. Da uddannelseshjælpen er under 10.849 kr. om måneden indbetales der ikke ATP-bidrag.
4. Vedkommende bor til leje og har udgifter til el, vand og varme.
5. Ved beskæftigelse får vedkommende et fuldtidsjob til HK's mindsteløn pr. 1. marts 2015 for ufaglærte i butik på 110,62 kr. i timen tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct.
6. Ved overgang til beskæftigelse har vedkommende udgifter til A-kasse, fagforening samt transport. Det antages at den daglige pendling – ved overgang til beskæftigelse - er under 24 km, hvormed vedkommende ikke er berettiget til befodringsfradrag.

Udgifter til A-kasse, fagforening, husleje, vand, varme og el følger Beskæftigelsesministeriets standardantagelser for enlige uden børn. Udgifter til transport – ved overgang til beskæftigelse - følger Økonomi- og indenrigsministeriets antagelser. Udgifterne fremgår af tabel 1.

Familietype 2

1. En enlig kontanthjælpsmodtager over 30 år uden børn.
2. Vedkommende er ufaglært.
3. Vedkommende er berettiget til 10.849 kr. i kontanthjælp om måneden.
4. Vedkommende bor til leje og har udgifter til el, vand og varme.
5. Ved beskæftigelse får vedkommende et fuldtidsjob til HK's mindsteløn pr. 1. marts 2015 for ufaglærte i butik på 110,62 kr. i timen tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct.
6. Ved overgang til beskæftigelse har vedkommende udgifter til A-kasse, fagforening samt transport. Det antages at den daglige pendling – ved overgang til beskæftigelse - er under 24 km, hvormed vedkommende ikke er berettiget til befodringsfradrag.

Udgifter til A-kasse, fagforening, husleje, vand, varme og el følger Beskæftigelsesministeriets standardantagelser for enlige uden børn. Udgifter til transport – ved overgang til beskæftigelse - følger Økonomi- og indenrigsministeriets antagelser. Udgifterne fremgår af tabel 1.

Familietype 3

1. En enlig kontanthjælpsmodtager over 30 år med et barn på 5 år, som går i børnehave.
2. Vedkommende er ufaglært.
3. Vedkommende er berettiget til 14.416 kr. i kontanthjælp om måneden
4. Familien bor til leje og har udgifter til el, vand og varme.
5. Ved beskæftigelse får vedkommende et fuldtidsjob til HK's mindsteløn pr. 1 marts 2015 for ufaglærte i butik på 110,62 kr. i timen tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct.
6. Ved overgang til beskæftigelse har vedkommende udgifter til A-kasse, fagforening samt transport. Det antages at den daglige pendling – ved overgang til beskæftigelse - er under 24 km, hvormed vedkommende ikke er berettiget til befodringsfradrag.

Udgifter til A-kasse, fagforening, husleje, vand, varme og el følger Beskæftigelsesministeriets standardantagelser for enlige med børn. Udgifter til transport – ved overgang til beskæftigelse - følger Økonomi- og indenrigsministeriets antagelser. Udgifterne fremgår af tabel 1.

Familietype 4

1. Et ægtepar, hvor den ene part er ufaglært og på kontanthjælp, og den anden har et standard LO-job. De har to børn, hvoraf det ene går i børnehave og det andet i SFO.
2. Ægtefællen på kontanthjælp er som udgangspunkt berettiget til 14.416 kr. om måneden i kontanthjælp.
3. Familien bor til leje og har udgifter til el, vand og varme.
4. Ægtefællen med et standard LO-job har udgifter til A-kasse, fagforening samt transport. Dennes løn svarer til de antagelser om en standard løn for en LO-arbejder, som ligger i Økonomi- og Indenrigsministeriets Familietypemodell (december 2014).
5. Ved overgang til beskæftigelse får vedkommende på kontanthjælp et fuldtidsjob til HK's mindsteløn pr. 1 marts 2015 for ufaglærte i butik på 110,62 kr. i timen tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct.
6. Ved overgang til beskæftigelse får vedkommende på kontanthjælp udgifter til A-kasse, fagforening samt transport.
7. For både ægtefællen med et standard LO-job samt ægtefællen, der får et job til HK's mindsteløn for ufaglært i butik, antages det, at den daglige pendling er under 24 km, hvormed ingen af ægtefællerne er berettiget til befodringsfradrag.

Udgifter til A-kasse, fagforening, husleje, vand, varme og el følger Beskæftigelsesministeriets standardantagelser for par med børn. Udgifter til transport – ved overgang til beskæftigelse - følger Økonomi- og indenrigsministeriets antagelser. Udgifterne fremgår af tabel 1.

Familietype 5

1. Et ægtepar, hvor begge er ufaglærte og på kontanthjælp. De har tre børn, hvoraf det ene går i vuggestue, det andet går i børnehave og det tredje i SFO.
2. De er hver især som udgangspunkt berettiget til 14.416 kr. om måneden i kontanthjælp. Det vil sige 28.232 kr. om måneden i kontanthjælp tilsammen.
3. Familien bor til leje og har udgifter til el, vand og varme.

4. Hvis den ene ægtefælle overgår til beskæftigelse får vedkommende et fuldtidsjob til HK's mindsteløn pr. 1. marts 2015 for ufaglærte i butik på 110,62 kr. i timen tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct.
5. Ved overgang til beskæftigelse har vedkommende udgifter til A-kasse, fagforening samt transport. Det antages at den daglige pendling – ved overgang til beskæftigelse - er under 24 km, hvormed vedkommende ikke er berettiget til befodringsfradrag.

Udgifter til A-kasse og fagforening følger Beskæftigelsesministeriets standardantagelser. Udgifter til transport – ved overgang til beskæftigelse - følger Økonomi- og indenrigsministeriets antagelser. Udgifter til husleje, vand, varme og el for par med 3 børn følger Beskæftigelsesministeriets antagelser i besvarelsen af spørgsmål nr. 62 i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik – fremskrevet til 2015-niveau med udviklingen i forbrugerprisindekset. Udgifterne fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Antagelser om udgifter og lønninger, årsniveau.

	Familietype 1	Familietype 2	Familietype 3	Familietype 4	Familietype 5
Husleje	33.640	33.640	73.728	73.728	75.600
Vand, varme og el	9.129	9.129	12.909	14.124	12.096
A-kasse	5.370	5.370	5.370	5.370	5.370
Fagforening	6.054	6.054	6.054	6.054	6.054
Transport	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
HK's mindsteløn, ufaglært	216.438	216.438	216.438	216.438	216.438
Løn, standard LO-job	-	-	-	338.016	-

Anm.: HK's mindsteløn er mindstelønnen pr. 1 marts for ufaglærte i butik på 17.735 kr./måned (110,62 kr/time) tillagt værdi af fritvalgskonto på 1,7 pct. Løn for et standard LO-job er hentet fra Økonomi- og indenrigsministeriets Familietypemodel (udgave: december 2014).

Kilde: HK, Beskæftigelsesministeriet, Økonomi- og indenrigsministeriet og Økonomi- og indenrigsministeriets familietypemodel, december 2014.

2. Resultater og forbehold

En antagelse i beregningerne er, at personer i beskæftigelse er medlem af en a-kasse og fagforening. Dette er på linje med Beskæftigelsesministeriets standardantagelser. Da de årlige udgifter til A-kasse og fagforening er en forholdsvis stor udgiftspost, påvirker denne antagelse naturligvis de beregnede rådighedsbeløb for de enkelte familietyper. Generelt må det understreges, at de enkelte familietypers valg af boligudgifter, a-kasemedlemskab mv. har betydning for disse familietypers rådighedsbeløb.

I beregningerne er tildeling af særlig støtte udeladt. Dette skyldes, at omfanget af kontanthjælpsmodtagere som får tildelt særlig støtte er relativt begrænset, jf. Danmarks Statistik (Statistikbanken, Tabel KONT3).

Det skal ligeledes understreges, at der er tale om en statisk betragtning. Det vil sige, at der i beregningerne ikke er taget højde for de langsigtede effekter af at være i beskæftigelse i form af en højere fremtidig løn, bedre arbejdsmarkedstilknytning mv.

Tabel 2 viser de økonomiske forhold for de valgte typer i udgangspunktet og ved overgang til beskæftigelse.

Tabel 2 Økonomiske forhold for familietype 1-5 i udgangspunktet og ved overgang til beskæftigelse.

		Familietype 1		Familietype 2		Familietype 3		Familietype 4		Familietype 5	
		Uddannelseshjælp	Beskæftigelse	Kontanthjælp	Beskæftigelse	Kontanthjælp	Beskæftigelse	Kontanthjælp	Beskæftigelse	Kontanthjælp	Beskæftigelse
Indkomst og skat	Bruttoløn	-	216.438	-	216.438	-	216.438	338.016	554.454	-	216.438
	Kontanthjælp	71.340	-	130.188	-	172.992	-	83.653	-	345.984	195.504
	Arbejdsmarkedsbidrag	-	17.229	-	17.229	-	17.229	26.955	44.183	-	17.229
	Skat	9.304	48.761	31.177	48.761	47.163	45.077	102.023	136.060	93.192	103.294
Skattefrie overførsler	Boligstøtte	5.052	5.052	5.052	5.052	32.148	27.432	5.580	-	22.392	13.416
	Børnerelaterede ydelser	-	-	-	-	40.360	40.360	25.152	25.152	42.924	42.924
Udgifter	Husleje	33.640	33.640	33.640	33.640	73.728	73.728	73.728	73.728	75.600	75.600
	Vand, varme, el	9.129	9.129	9.129	9.129	12.909	12.909	14.124	14.124	12.096	12.096
	ATP, A-kasse og fagforening	-	12.504	1.080	12.504	1.080	12.504	12.504	25.008	2.160	13.584
	Forældrebetaling til daginstitution	-	-	-	-	-	-	19.729	28.995	29.079	37.221
	Transport	-	6.000	-	6.000	-	6.000	6.000	12.000	-	6.000
Årsbasis	Rådighedsbeløb	24.319	94.228	60.214	94.228	110.620	116.783	197.338	245.507	199.173	203.259
	Gevinst ved beskæftigelse		69.909		34.013		6.164		48.169		4.086
Månedsbasis	Rådighedsbeløb	2.027	7.852	5.018	7.852	9.218	9.732	16.445	20.459	16.598	16.938
	Gevinst ved beskæftigelse		5.826		2.834		514		4.014		340

Anm.: Beregningerne er lavet pba. 2015-satser.

Kilde: Egne beregninger med anvendelse af Økonomi- og indenrigsministeriets Familietypemodul, december 2014.